

СПРАВКА

за отразяване на становищата при общественото обсъждане на
проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностни води,
издадена от министъра на околната среда и водите

		Предложение	Приема / не приема предложениет о	Мотиви
1.	БАСЕЙ НОВА ДИРЕК ЦИЯ ЧЕРНО МОРСК И РАЙОН	1. В таблиците за речни типове R1, R2, R3, R4, R5, R7, R8, R12, R13, R9, R10, R11, R14, R15, езерни типове L1, L2, L4, L5, L5a, L6, L7, L8, L9, L10, L11a, L11b, L12, L14, L15, L16, L17, за разтворен кислород, не е пояснено на какво състояние съответстват стойностите над максималната за отлично състояние. Например за Планински типове реки (R1, R2, R3)* на отлично състояние съответстват стойностите в интервала 10,5 - 8,00 mg/l. Не е ясно на какво състояние съответстват стойностите над 10,5 mg/l. Цитираното предполага различно тълкуване от страна на различните експерти, водещо до некоректно определяне на състоянието.	Не се приема	При констатиране на по-високи стойности разтворен кислород от посочените максимални за отлично състояние е необходимо да се извърши допълнителен анализ на резултатите от мониторинга дали тези стойности не са предизвикани от процес на еутрофикация - съвместно от експерти по ФХЕК и БЕК (пробите за ФХЕК се вземат през светлата част от денонощието и при еутрофикация се отделя повишено количество кислород от растителните БЕК). Максималните граници за отлично състояние на този ФХ показател присъстват и в предходните варианти на Наредба Н-4 от нейното първо публикуване.

	<p>2. Липсва важното уточнение, че посочените за ФХЕК норми се отнасят за повърхностния воден слой. Необходимо е добавяне на съответното уточнение в текста след Общи препоръки, след таблица Езерни типове L16 (Малки до средни равнинни язовири в EP12) и L17 (Малки до средни равнинни язовири в EP7).</p> <p>3. Липсва яснота кои норми за ФХЕК се използват при изследване на води от водни обекти, които не са идентифицирани като водни тела, например дерета. Това особено касае случаи на постъпване на сигнали за инцидентни замърсявания. Следва да се направят съответните уточнения в текста Критерии за прилагане на класификационната система за оценка по физикохимични елементи за качество, след таблица Соленост (‰) на черноморски типове езера (L7, L8, L9, L10)*.</p>	<p>Не се приема</p> <p>Не се приема</p>	<p>В проекта на НИД има подобно уточнение за класификационната система на типовете от категория „езеро“, което присъства в текста от първото публикуване на наредбата (за справка – стр. 61 „Категория: „Езеро“** и стр. 67 „** Литорална зона“)</p> <p>При определяне на повърхностните водни тела водещи са критериите за техните типологични характеристики, съгласно които се разработва класификационна система и се извършва оценка на екологичното състояние на територията на цялото ВТ. Когато конкретни водни обекти имат по-малки размери от посочените минимални изисквания в РДВ (водосборна площ >10 км² за категория „река“ и водна площ >0,5 ха за категория „езеро“) компетентният орган за управление на водите има право да определи или не самостоятелни водни тела, като това решение трябва да</p>
--	---	---	---

		<p>4. Липсва яснота как се процедира в случай че резултатите от изследване на ФХЕК са по-малко от 4, което е важно при тълкуване на данните и определяне на състоянието.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>е съобразено с мерките за опазване/ постигане на добро състояние на водите във водните обекти. В случай, че решението е да не се определят водни тела - при оценката на екологичното състояние (напр. при инцидентно замърсяване) компетентният орган е необходимо да се съобрази с типологичните характеристики на водния обект и да приложи класификационна система, отговаряща на тези характеристики.</p> <p>Това е част от методиката за оценка на състоянието във връзка с определянето на достоверността, поради което не е необходимо да се добавя текст в Наредбата.</p>
		<p>5. Таблица 1. Характеристика на типовете водни тела от категория „река“, „езеро“ и „преходни води“, за които е разработена класификационната система за оценка на екологично състояние да се измени на: „Таблица 1. Характеристика на типовете водни тела от категория „река“, „езеро“, „преходни води“ и „крайбрежни води“, за които е разработена класификационната система за оценка на екологично състояние.</p> <p>6. След таблиците, съдържащи факторите за дефиниране на типологията на „реки“ и „езера“ в България (по изискванията на система Б на РДВ)“ следва да се добавят и факторите за дефиниране на типологията на категория „крайбрежни води“ в България</p>	<p>Приема се</p> <p>Приема се</p>	

(по изискванията на система Б на РДВ)

7. Предложения за промяна и допълване на проекта на Наредба Н-4 по отношение на класификационните системи за БЕК Фитопланктон за категория крайбрежни води: Необходимо е промяна в Част II. КЛАСИФИКАЦИОННА СИСТЕМА ЗА ЕКОЛОГИЧНО СЪСТОЯНИЕ ЗА ОПРЕДЕЛЕНИТЕ ТИПОВЕ ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ ОТ КАТЕГОРИЯ "КРАЙБРЕЖНИ МОРСКИ ВОДИ", А. Биологични елементи за качество, Биологичен елемент за качество: Фитопланктон.

Предлагаме сегашната таблица в Приложение 6 т.П, в таблица ФП9 "Система за екологична оценка на крайбрежните морски типове по БЕК Фитопланктон, Комбиниран индекс за фитопланктона - ИВІ Комбиниран индекс за фитопланктона - ИВІ" да се замени с посочената по-долу:

Таблица. II. Класификационна скала на Интегриран Биологичен индекс (ИВІ)

ИВІ	Отлично	Добро	Умерено	Лошо	Мн. лошо
	>0.8	0.80-0.63	0.63-0.43	0.43-0.23	<0.23
EQR	1-0,80	0.80-0.63	0.63-0.43	0.43-0.23	0.23-0.0

8. Необходимо е промяна в Част II. КЛАСИФИКАЦИОННА СИСТЕМА ЗА ЕКОЛОГИЧНО СЪСТОЯНИЕ ЗА ОПРЕДЕЛЕНИТЕ ТИПОВЕ ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ ОТ КАТЕГОРИЯ "КРАЙБРЕЖНИ МОРСКИ ВОДИ", А. Биологични елементи за качество, Биологичен елемент за качество: Дънна безгръбначна макрофауна (макрозообентос).

Необходимо е таблици от МЗБ1 до МЗБ4 за националните типове и подтипове пясъчни дънни местообитания в крайбрежните води да отразяват и националните типове и подтипове на крайбрежните води. Също така, в Наредба Н-4 следва да се добавят и изведените класификационни системи с референтни и прагови стойности за петте класа на екологичното състояние на БЕК Макрозообентос по индикаторите АМВІ, Н', S, М-АМВІ(n) и EQR в националните типове и подтипове тинести дънни местообитания в крайбрежните води.

Предлагаме сегашните таблици МЗБ1 до МЗБ4 да се заменят с предложената по-долу таблица:

Таблица „Класификационни системи с референтни и прагови стойности за петте

Приема се

Приема се

класа на екологичното състояние на БЕК макрозообентос по индикаторите АМБИ, Н', S, М-АМБИ(п) и EQR в национални подтипове дънни местообитания в крайбрежните води и типове крайбрежни водни тела, в които са приложими.“

Индикатор Екологичен клас	EQR	АМБИ	Н	S	М-АМБИ*(п)	Типове водни тела, в които е приложима*
Горно-инфралиторален среден и дребен пясък, доминирани от <i>Donax trunculus</i>						CW3 (CW3.1, CW3.2, CW3.3)
Референтни у-я	1.00	0.5	3.1	18	0.91	CW1N
Отлично	0.9	1.05	2.79	16	0.82	CW5 (CW5.1, CW5.2)
Добро	0.68	2.26	2.11	12	0.62	CW9
Умерено	0.45	3.53	1.40	8	0.41	
Лошо	0.23	4.74	0.71	4	0.21	
Много лошо	< 0.23	> 4.74	< 0.71	< 4	< 0.21	
Инфралиторален дребен и среден пясък, доминирани от <i>Chamelea gallina</i> , <i>Lentidium mediterraneum</i> , <i>Macomangulus tenuis</i>						CW3 (CW3.1, CW3.2, CW3.3)
Референтни у-я	1.00	0.3	3.4	30	0.87	CW1N
Отлично	0.9	0.87	3.06	27	0.78	CW4N
Добро	0.68	2.12	2.31	20	0.59	CW5 (CW5.1, CW5.2)
Умерено	0.45	3.44	1.53	14	0.39	CW9
Лошо	0.23	4.69	0.78	7	0.20	
Много лошо	< 0.23	> 4.69	< 0.78	< 7	< 0.20	
Долно-инфралиторален едър и среден пясък, доминирани от <i>Urogebia pusilla</i>						CW3 (CW3.1, CW3.2, CW3.3)
Референтни у-я	1.00	2.5	3.4	35	0.96	CW1N
Отлично	0.9	2.85	3.06	32	0.86	CW4N
Добро	0.68	3.62	2.31	24	0.65	
Умерено	0.45	4.43	1.53	16	0.43	

Лошо	0.23	5.20	0.78	8	0.22	CW5 (CW5.1, CW5.2) CW9
Много лошо	< 0.23	> 5.20	< 0.78	< 8	< 0.22	
Инфралиторална тиня с <i>Mya arenaria</i> , <i>Anadara kagoshimensis</i> , <i>Upogebia pussila</i> , <i>Nephtys sp.</i> , <i>Melinna palmata</i> и др. полихети						CW8
Референтни у-я	1.00	2.56	3.4	22	0.94	
Отлично	0.9	2.80	3.10	20	0.85	
Добро	0.68	3.66	2.34	15	0.64	
Умерено	0.45	4.45	1.55	10	0.43	
Лошо	0.23	5.21	0.79	5	0.22	
Много лошо	< 0.23	> 5.21	< 0.77	< 5	< 0.22	
Циркалиторални черупчести пясъци и чакъли с разнообразна фауна						CW7
Референтни у-я	1.00	1.9	3.8	42	0.94	
Отлично	0.9	2.40	3.42	38	0.85	
Добро	0.68	3.28	2.58	29	0.64	
Умерено	0.45	4.20	1.71	19	0.42	
Лошо	0.23	5.08	0.87	10	0.22	
Много лошо	< 0.23	> 5.08	< 0.87	< 10	< 0.22	
Циркалиторална тиня и черупчесто-песъчлива тиня с <i>Pitar rudis</i> , <i>Spisula subtruncata</i> , <i>Raphia aurea</i> , <i>Abra spp.</i> , <i>Cardiidae</i> , <i>Nephtys hombergii</i> , <i>Heteromastus filiformis</i>						CW8 CW6N
Референтни у-я	1.00	1.56	3.7	31	0.92	
Отлично	0.9	2.10	3.30	28	0.83	
Добро	0.68	3.28	2.49	21	0.63	
Умерено	0.45	4.20	1.65	14	0.42	
Лошо	0.23	5.08	0.84	7	0.21	
Много лошо	< 0.23	> 5.08	< 0.77	< 6	< 0.22	
*Забележка: В случай, че мониторинговият пункт попада на тип седимент, който не съответства на характерния за типа водно тяло преобладаващ седимент, тогава се прилага класификационна система за типа седимент в конкретния мониторингов						

		<p>пункт. Например, ако водното тяло е плитък пясъчен тип, но мониторинговият пункт е на тинесто дъно, тогава се използва класификационна система за инфралиторална или циркалиторална тиня, според дълбочината на пункта.</p> <p>9. В част „Референции на метода за БЕК Макрозообентос“: Към вече посочените референции да се добави нова точка 8: „8. Тодорова, В. 2023. Предложения за промени в Наредба Н-4 за характеризирание на повърхностните води, в частта ѝ касаеща крайбрежните води. В: Доклад анализ и интерпретация на данните за екологичното състояние на морските води - 2022 г. Споразумение № Д-33-37/31.08.2022 г. между Министерство на околната среда и водите и Институт по океанология - БАН, Варна за изпълнение на задължения по извършване на мониторинг на Черно море, на основание чл.171, ал.2, т.3 от Закона за водите“.</p>	Приема се	
2.	ИНСТИТУТ ПО ОКЕАНОЛОГИЯ - БАН	<p>1. Таблица 1. Характеристика на типовете водни тела от категория „река“, „езеро“ и „преходни води“, за които е разработена класификационната система за оценка на екологично състояние да се измени на: „Таблица 1. Характеристика на типовете водни тела от категория „река“, „езеро“, „преходни води“ и „крайбрежни води“, за които е разработена класификационната система за оценка на екологично състояние.</p> <p>2. След таблиците, съдържащи факторите за дефиниране на типологията на „реки“ и „езера“ в България (по изискванията на система Б на РДВ)“ следва да се добавят и факторите за дефиниране на типологията на категория „крайбрежни води“ в България (по изискванията на система Б на РДВ)</p> <p>3. Предложения за промяна и допълване на проекта на Наредба Н-4 по отношение на класификационните системи за БЕК Фитопланктон за категория крайбрежни води: Необходима е промяна в Част II. КЛАСИФИКАЦИОННА СИСТЕМА ЗА ЕКОЛОГИЧНО СЪСТОЯНИЕ ЗА ОПРЕДЕЛЕНИТЕ ТИПОВЕ ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ ОТ КАТЕГОРИЯ "КРАЙБРЕЖНИ МОРСКИ ВОДИ", А. Биологични елементи за качество, Биологичен елемент за качество: Фитопланктон. Предлагаме сегашната таблица в Приложение 6 т. II, в таблица ФП9 "Система за екологична оценка на крайбрежните морски типове по БЕК Фитопланктон, Комбиниран индекс за фитопланктона - ІВІ Комбиниран индекс за фитопланктона - ІВІ" да се замени с посочената по-долу:</p>	<p>Приема се</p> <p>Приема се</p> <p>Приема се</p>	

Таблица. II. Класификационна скала на Интегриран Биологичен индекс (IBI)

IBI	Отлично	Добро	Умерено	Лошо	Мн. лошо
	>0.8	0.80-0.63	0.63-0.43	0.43-0.23	<0.23
EQR	1-0,80	0.80-0.63	0.63-0.43	0.43-0.23	0.23-0.0

4. Необходимо е промяна в Част II. КЛАСИФИКАЦИОННА СИСТЕМА ЗА ЕКОЛОГИЧНО СЪСТОЯНИЕ ЗА ОПРЕДЕЛЕНИТЕ ТИПОВЕ ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ ОТ КАТЕГОРИЯ "КРАЙБРЕЖНИ МОРСКИ ВОДИ", А. Биологични елементи за качество, Биологичен елемент за качество: Дънна безгръбначна макрофауна (макрозообентос).

Необходимо е таблици от МЗБ1 до МЗБ4 за националните типове и подтипове пясъчни дънни местообитания в крайбрежните води да отразяват и националните типове и подтипове на крайбрежните води. Също така, в Наредба Н-4 следва да се добавят и изведените класификационни системи с референтни и прагови стойности за петте класа на екологичното състояние на БЕК Макрозообентос по индикаторите АМБИ, Н', S, М-АМБИ(п) и EQR в националните типове и подтипове тинести дънни местообитания в крайбрежните води.

Предлагаме сегашните таблици МЗБ1 до МЗБ4 да се заменят с предложената по-долу таблица:

Таблица „Класификационни системи с референтни и прагови стойности за петте класа на екологичното състояние на БЕК макрозообентос по индикаторите АМБИ, Н', S, М-АМБИ(п) и EQR в национални подтипове дънни местообитания в крайбрежните води и типове крайбрежни водни тела, в които са приложими.“

Индикатор Екологичен клас	EQR	АМБИ	Н	S	М- АМБИ*(п)	Типове водни тела, в които е приложима*
Горно-инфралиторален среден и дребен пясък, доминирани от <i>Donax trunculus</i>						CW3 (CW3.1, CW3.2, CW3.3)
Референтни у-я	1.00	0.5	3.1	18	0.91	
Отлично	0.9	1.05	2.79	16	0.82	

Приема се

Добро	0.68	2.26	2.11	12	0.62	CW1N CW5 (CW5.1, CW5.2) CW9	
Умерено	0.45	3.53	1.40	8	0.41		
Лошо	0.23	4.74	0.71	4	0.21		
Много лошо	< 0.23	> 4.74	< 0.71	< 4	< 0.21		
Инфралиторален дребен и среден пясък, доминирани от <i>Chamelea gallina</i> , <i>Lentidium mediterraneum</i> , <i>Macomangulus tenuis</i>							CW3 (CW3.1, CW3.2, CW3.3) CW1N CW4N CW5 (CW5.1, CW5.2) CW9
Референтни у-я	1.00	0.3	3.4	30	0.87		
Отлично	0.9	0.87	3.06	27	0.78		
Добро	0.68	2.12	2.31	20	0.59		
Умерено	0.45	3.44	1.53	14	0.39		
Лошо	0.23	4.69	0.78	7	0.20		
Много лошо	< 0.23	> 4.69	< 0.78	< 7	< 0.20		
Долно-инфралиторален едър и среден пясък, доминирани от <i>Upogebia pusilla</i>							CW3 (CW3.1, CW3.2, CW3.3) CW1N CW4N CW5 (CW5.1, CW5.2) CW9
Референтни у-я	1.00	2.5	3.4	35	0.96		
Отлично	0.9	2.85	3.06	32	0.86		
Добро	0.68	3.62	2.31	24	0.65		
Умерено	0.45	4.43	1.53	16	0.43		
Лошо	0.23	5.20	0.78	8	0.22		
Много лошо	< 0.23	> 5.20	< 0.78	< 8	< 0.22		
Инфралиторална тиня с <i>Mya arenaria</i> , <i>Anadara kagoshimensis</i> , <i>Upogebia pussila</i> , <i>Nerhtys sp.</i> , <i>Melinna palmata</i> и др. полихети							CW8
Референтни у-я	1.00	2.56	3.4	22	0.94		
Отлично	0.9	2.80	3.10	20	0.85		
Добро	0.68	3.66	2.34	15	0.64		
Умерено	0.45	4.45	1.55	10	0.43		
Лошо	0.23	5.21	0.79	5	0.22		

Много лошо	< 0.23	>5.21	<0.77	<5	<0.22			
Циркалиторални черупчести пясъци и чакъли с разнообразна фауна						CW7		
Референтни у-я	1.00	1.9	3.8	42	0.94			
Отлично	0.9	2.40	3.42	38	0.85			
Добро	0.68	3.28	2.58	29	0.64			
Умерено	0.45	4.20	1.71	19	0.42			
Лошо	0.23	5.08	0.87	10	0.22			
Много лошо	< 0.23	> 5.08	< 0.87	< 10	< 0.22			
Циркалиторална тиня и черупчесто-песъчлива тиня с <i>Pitar rudis</i> , <i>Spisula subtruncata</i> , <i>Paphia aurea</i> , <i>Abra spp.</i> , <i>Cardiidae</i> , <i>Nephtys hombergii</i> , <i>Heteromastus filiformis</i>						CW8 CW6N		
Референтни у-я	1.00	1.56	3.7	31	0.92			
Отлично	0.9	2.10	3.30	28	0.83			
Добро	0.68	3.28	2.49	21	0.63			
Умерено	0.45	4.20	1.65	14	0.42			
Лошо	0.23	5.08	0.84	7	0.21			
Много лошо	< 0.23	>5.08	<0.77	<6	<0.22			
<p>*Забележка: В случай, че мониторинговият пункт попада на тип седимент, който не съответства на характерния за типа водно тяло преобладаващ седимент, тогава се прилага класификационна система за типа седимент в конкретния мониторингов пункт. Например, ако водното тяло е плитък пясъчен тип, но мониторинговият пункт е на тинесто дъно, тогава се използва класификационна система за инфралиторална или циркулиторална тиня, според дълбочината на пункта.</p> <p>5. В част „Референции на метода за БЕК Макрозообентос“: Към вече посочените референции да се добави нова точка 8: „8. Годорова, В. 2023. Предложения за промени в Наредба Н-4 за характеризирание на повърхностните води, в частта ѝ касаеща крайбрежните води. В: Доклад анализ и интерпретация на данните за екологичното състояние на морските води - 2022 г. Споразумение № Д-33-37/31.08.2022 г. между Министерство на околната среда и водите и Институт по океанология - БАН, Варна за изпълнение на задължения по извършване на мониторинг на Черно море, на основание чл.171, ал.2, т.3 от Закона за</p>								Приема се

		водите“.		
--	--	----------	--	--

Изготвили:
Работна група по Заповед № РД-1187/22.12.2022 г.
на министъра на околната среда и водите